Lietas arhīva Nr. CA-0014-18/11
ECLI:LV:ZAT:2018:0703.C37091113.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2018.gada 3.jūlijā

Zemgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija
šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis A.Sniedzītis
tiesneši A.Misiuna, D.Baltā
ar sekretāri E.Ahmedčika
piedaloties prasītāja pilnvarotajam pārstāvim /pers. C/
atbildētāja /pers. D/ pilnvarotajai pārstāvei advokātei Ilzei Skaistkalnei
izskatīja atklātā tiesas sēdē videokonferences režīmā civillietu SIA ''Gelvora'' prasībā pret /pers. D/, /pers. E/ par parāda piedziņu sakarā ar SIA ''Gelvora'' apelācijas sūdzību par Tukuma rajona tiesas 2015.gada 24.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 6.septembrī UAB „Gelvora" Latvijas filiāle cēlusi tiesā prasību par parāda 7493,11 EUR piedziņu no atbildētājiem /pers. D/ un /pers. E/.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2007.gada 14.decembrī atbildētājs /pers. D/ un aizdevēja SIA "INSERVISS GROUP" noslēgušas aizdevuma līgumu Nr.14120701Y, saskaņā ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums automašīnas /TL marka/ 525 1997.gada izlaidums iegādei.

Norāda, ka Atbildētājs/pers. E/ 2003.gada 14.decembrī noslēdzis galvojuma līgumu Nr.14120701Y/G1, ar ko uzņēmies atbildēt par parāda samaksu kā pats parādnieks pilnā apmērā.

2011.gada 8.martā SIA "INSERVISS GROUP" savas prasījuma tiesības, kas izriet no noslēgtā Aizdevuma līguma uz cesijas līguma pamata cedējusi prasītājai, kas ar 2011.gada 9.decembri, kad starp pusēm parakstīts aizdevuma portfeļa pieņemšanas - nodošanas akts, uzskatāma par atbildētājas jauno kreditoru ar tiesībām pieprasīt Aizdevuma līgumā noteikto saistību izpildi pilnā apmērā.

Saskaņā ar Līgumā pielīgto atbildētājam līdz 2012.gada 14.decembrim bija jāsamaksā atlikušā aizdevuma pamatsumma un procenti par aizdevuma lietošanu, veicot regulārus ikmēneša maksājumus.

Saskaņā ar Līgumu atbildētājam ir pienākums par aizdevuma lietošanu maksāt līgumiskos procentus 1,292% mēnesī no neatmaksātās aizdevuma summas un līgumsodu 0,5% apmērā no neapmaksātās summas par katru nokavēto maksājuma dienu.

Prasītāja uzskata, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 195.pantam apmierināms arī lūgums apstiprināt viņai tiesības saņemt likumiskos kavējuma 6% gadā no neapmaksātās parāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja /pers. D/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no atbildētāja /pers. E/ galveno parādu 3700,61 *euro*, līgumiskos procentus 1420,74 *euro*, līgumsodu 1850,30 *euro*, valsts nodevu 513,64 *euro*, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,83 *euro*, kopā piedzenot 7493,11 *euro*, kā arī atzīt prasītājai tiesības saņemt likumiskos kavējuma procentus 6% gadā no neapmaksātās parāda par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Prasība pamatota ar Civillikuma 1., 1469., 1472., 1511., 1548., 1579., 1587., 1651.pantu, 1652.panta otrās daļas 3.punktu, 1661., 1662., 1702., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1765., 1770., 1773. 1775., 1779., 1793., 1801., 1828., 1835., 1838., 1934., 1943., 1946., 2021.pantiem.

2013.gada 1.oktobrī tiesā saņemts atbildētāja /pers. D/ paskaidrojums, kurā norādīts, ka 2007.gada 14.decembrī starp viņu un SIA „Inservisss Group" noslēgts aizdevuma līgums Nr.14120701Y. Saskaņā ar šā līguma nosacījumiem SIA „Inserviss Group" izsniegusi viņam aizdevumu 5865,00 *euro* automašīnas /TL marka/ 525,1997.gada izlaidums iegādei par 6900,00 *euro*, kur sākotnējā iemaksa atbilstoši līgumam bija 1035,00 *euro*. Prasītājs pieprasa ar SIA "Inserviss Group" 2007.gada 14.decembrī noslēgtā aizdevuma līguma Nr. 14120701Y izpildi. Norāda, ka prasību neatzīst.

Norāda, kanbsp; sākotnēji maksājumus veica ievērojot aizdevēja sastādīto maksājuma grafiku līdz pat 2009.gada jūnijam, vēlāk līdzekļu trūkuma dēļ parādu atmaksāt nevarēja. 2009.gada 30.septembrī saņēma paziņojumu no piedziņas firmas "Paus Konsults" par aprēķināta parāda 4823,12 *euro* nekavējošu nomaksu.

Paskaidro, ka parādu nevarēja nomaksāt, kā rezultātā 2010.gada 17.februārī saņēma SIA "Inserviss Group" juridiskās nodaļas parādu piedziņas daļas pirmstiesas brīdinājumu, ar ko norādīts, ka parāds uz to brīdi ir 4551,10 *euro*, % likmes parāds ir 352,80 *euro* un līgumsods 386,00 *euro*, kopā parāda summa 5289,90 *euro*. Ar šo pirmstiesas brīdinājumu no 2010.gada 17.februāra tika paziņots, ka līgums ir lauzts un lūgts nekavējoši 7 dienu laikā nomaksāt saistības, pretējā gadījumā tiek brīdināts, ka parāds tiks piedzīts tiesas ceļā. Tātad uz to brīdi aprēķinātais parāds bija 5289,90 *euro*. Norādīts, ka aizdevēja puses 2010.gada 6.maijā tika uzsākts komercķīlas - automašīnas /TL marka/ 525 realizācijas process. Automašīnu realizācijai atbildētājs nodevu labprātīgi bez kavēšanās. 2009.gada decembrī nekādus paziņojumus no SIA "Inserviss Group" nesaņēma un bija pārliecināts, ka parāds ir dzēsts. 2010.gada augustā paziņoja, ka, lai gan automašīna bija novērtēta par tirgus cenu 2300 *euro*, tā pārdota par ātrās realizācijas cenu 1650 *euro*, pieskaitot atlikušajam parādam automašīnas realizācijas izdevumus, 2010.gada 6.augustā tika paziņots, ka atlikušais parāds ir 3700,60 *euro*. Tam atbildētājs nepiekrita, jo uz to brīdi jau nomaksājis lielu daļu parāda, kā arī atdeva mašīnu realizācijai. Ķīlas ņēmējam bija jārīkojas tā, kā mašīnu pārdot pēc iespējas izdevīgāk, lai samazinātu saistību, bet šajā gadījumā rīcība bija tam pretēja.

Norāda, ka vēlāk, lai gan līgums bija lauzts un komercķīla realizēta, vairākkārtīgi saņēmu atgādinājumus par saistību izpildi no prasītājas, kuros nezināmu apstākļu dēļ mainījās, gan palielinājās, gan samazinājās pieprasītā parāda atmaksas summa. Norādīts, ka prasītājs ieguvis prasījuma tiesības no SIA "Inserviss Group" uz cesijas pamata un jāievēro Civillikuma 1807.pants, kas nosaka, ka parādnieka stāvoklis ar cesiju nevar pasliktināties, kā arī

jāievēro Civillikuma 1808.pants, ka parādnieks var celt pret cesionāru nevien visas savas ierunas pret viņu pašu, bet arī tās ierunas, kas viņam bijušas pirms cesijas un tās laikā pret cedentu.

Tā kā sākotnējais kreditors SIA "Inserviss Group" jau 2010.gada 17.februārī rakstiski paziņoja par līguma laušanu, bet 2010.gada 6.augustā paziņoja par komercķīlas realizāciju, atbildētājs uzskata, ka saistības ar aizdevēju ir dzēstas un ir izbeigušās. Cesionāram nav tiesību patvaļīgi atjaunot izbeigta līguma darbību un pieprasīt līgumsodu un līguma %, bet ir tikai tiesības realizēt tās tiesības, kādas bija pret cedentam līdz līguma izbeigšanai.

Atbildētājs atsaucās uz Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada 30.janvāra spriedumu civillietā Nr. SKC-644/2013, kur norādīts, ja tiek izmantotas piešķirtās tiesības lauzt līgumu pirms termiņa, līgumam izbeidzoties pirms termiņa, zūd arī līgumiskais pamats piešķirto % un līgumsoda aprēķināšanai un piedziņai atbilstoši līguma nosacījumiem, jo nav nekāda tiesiska pamata to piemērošanai pēc līguma izbeigšanās. Līgumiskie % un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpies no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidza pastāvēt. Tā kā pēc tam aizdevējs izmantoja komercķīlas tiesības, tad prasījums ir izbeidzies.

2013.gada 10.oktobrī tiesā saņemts atbildētāja /pers. E/ paskaidrojums, kurā norādīts, ka prasību neatzīst, jo aizdevējs komercķīlu ir atguvis, ko labprātīgi ir atgriezis aizņēmējs, kas pārdota par zemu cenu. Norāda, ka uz automašīnas atgriešanas brīdi aizņēmējs daļu parāda bija atmaksājis. Izsniedzot kredītu, aizdevējs nebija pārbaudījis aizņēmēja un galvinieka maksātspēju.

2013.gada 24.oktobrī tiesā saņemti prasītājas paskaidrojumi, kuros norādīts, ka, iesniedzot kredīta pieprasījumu privātpersonai, aizņēmējs norādīja, ka strādā individuāli, veicot kravas pārvadājumus, vienlaikus norādot darba algu 711,44 *euro*. Savukārt par galvinieku norādīts, ka viņš strādā SIA "Tukuma nami" par celtnieku ar darba algu 569,15 *euro*. Norādīts, ka prasītāja rīcībā nav informācijas, ka sākotnējais kreditors SIA "Inserviss Group" būtu realizējis komercķīlu, norādot, ka atbildētājam minētais fakts jāpierāda.

2014.gada 10.janvārī prasītāja iesniedza prasības precizējumu, kurā lūdz piedzīt no atbildētāja galveno parādu 3700,61 *euro*, līgumiskos procentus 1420,74 *euro*, likumiskos procentus par periodu no 2013.gada 31.augusta līdz 2014.gada 10.janvārim 81,42 *euro* un līgumsodu 1850,30 *euro*.

2014.gada 11.februārī prasītāja iesniedza prasības precizējumu, kurā norāda, ka no izziņas par transportlīdzekli ar reģ. Nr./reģistrācijas numurs/ ir redzams, ka transporta līdzeklim 2010.gada 9.augustā ir mainījies īpašnieks. Savukārt, no tiesas iesniegtā aprēķina ir redzams, ka 2010.gada 5.augustā ir ticis saņemts maksājums 1589,30 *euro* apmērā, kas nozīmē, ka 2010.gada 5.augustā transporta līdzeklis ir pārdots par 1589,30 *euro* un šī summa ir ieskaitīta atbildētāja veiktajos maksājumos, samazinot atbildētāja saistību apjomu. Norāda, ka atbildētāju parāds pret prasītāju ir 6971,65 *euro*, kas veidojas no galvenā parāda 3700,61 *euro*, līgumiskajiem procentiem 1420,74 *euro* un līgumsoda 1850,30 *euro*.

2014.gada 30.aprīlī prasītāja atkārtoti precizē prasījumu un lūdz piedzīt galveno parādu 3700,61 *euro*, līgumiskos procentus 1420,74 *euro*, likumiskos procentus par periodu no 2012.gada 15.decembra līdz 2014.gada 30.aprīlim 309,01 *euro* un līgumsodu 1850,30 *euro*.

2015.gada 15.jūnijā prasītāja iesniedza pieteikumu, kurā izteikts lūgums aizstāt civillietā UAB "GELVORA" ar jauno prasītāju SIA "GELVORA", reģ. Nr.40103837691.

2015.gada 11.jūnijā tiesā saņemts atbildētāja /pers. D/ papildus paskaidrojums par prasību un aprēķins, kurā norādīts, ka lietā atrodas SIA "Inserviss Group" pirmstiesas brīdinājums, ar kuru skaidri izteikts paziņojums, ka līgums ir lauzts, uz izteikts lūgums nekavējoši 7 dienu laikā nokārtot saistības, pretējā gadījumā izteikts brīdinājums griezties tiesā, sastādīts 2010.gada 17.februārī. Atbilstoši Civilprocesa likuma 5.pantam piemērojama judikatūra un ievērojams Augstākās tiesas Senāta 2013.gada 30.janvāra spriedumu Lietā Nr. SKC-644/2013 tēzes - „ Ja tiek izmantotas piešķirtās tiesības lauzt līgumu pirms termiņa, līgumam izbeidzoties pirms termiņa, zūd arī līgumiskais pamats piešķirto procentu un līgumsoda aprēķināšanai un piedziņai atbilstoši līguma nosacījumiem, jo nav nekāda tiesiska pamata to piemērošanai pēc līguma izbeigšanās. Līgumiskie procenti un līgumsods gadījumos, kad līdzējs tiesīgi atkāpjas no līguma, ir atlīdzināmi līdz brīdim, kad līgums beidz pastāvēt." Līdz ar to pilnīgi noraidāmi prasītāja prasījumi par līgumsodu un % par laiku no 2010.gada 17.februāra.

Norādīts, ka aizdevējs, kura tiesības pārņēmis prasītājs, pieļāvis nepamatotu nelabticīgu saistības izpildes prasījuma novilcināšanu, kā arī izņemtās automašīnas realizāciju, par ko pieprasa % un līgumsodu, kas vērtējams par labu atbildētājam. Pēdējais maksājums no atbildētāja puses veikts 2009.gada 19.jūnijā. 2009.gada 22.decembrī aizdevējs izņem automašīnu realizācijai, bet realizē to tikai 2010.gada 5.augustā par summu 1589,30 *euro* ,t.i. pēc 7,5 mēnešiem. Tai pašā laikā pārdošanas cena ir pat mazāka par noteikto ātrās realizācijas cenu (1650,00 *euro*), bet pārdošanas laiks tam neatbilst. Tādēļ jāievēro automašīnas tirgus novērtējuma cena - 2300,00 *euro* un zaudējums par to jāuzņemas prasītājam atbilstoši Civillikuma 1657., 1776.pantam.

Tiesā savukārt piedziņas prasība ir iesniegta tikai 2013.gada 6.septembrī, kas arī ir neattaisnota novilcināšana.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gadā apkopotajā tiesu praksē par līgumsodu piemērošanu norādīts, ka kavēšanos celt prasību tiesā, ievērojot visus apstākļus, var atzīt par tiesību izlietošanu pretēji Civillikuma 1.pantā noteiktajam labas ticības principam, ja kavēšanās tiešā veidā ietekmē līgumsoda apmēra palielināšanos. Šāda rīcība ir viens no argumentiem, kādēļ tiesa nepiedzen līgumsodu.

Norādīts, ka prasītājs nav pareizi aprēķinājis maksājumus un līgumsodu arī par līguma darbības laiku, nepamatoti aprēķinot līgumsodu par laiku, kad faktiski bija pārmaksa, kas apstiprinās ar pievienotajiem maksājuma čekiem.

Ar Tukuma rajona tiesas 2015.gada 24.novembra spriedumu tiesa nosprieda aizstāt civillietā UAB "GELVORA", kuru pārstāv tās filiāle Latvijā, reģ.Nr.40103208983, ar prasītāju SIA "GELVORA", reģ. Nr.40103837691 un noraidīt SIA „Gelvora" prasību pret /pers. D/ un /pers. E/ par parāda piedziņu.

Pirmās instances tiesas spriedumā norādīts uz sekojošiem apstākļiem.

Tiesa no lietas materiāliem nodibināja, ka 2007.gada 14.decembrī starp SIA „Inserviss Group" un /pers. D/ noslēgts Līgums Nr. 14120701Ynbsp; un minētajā datumā atbildētājs ir saņēmis finansiālu palīdzību 6900,00 *euro* iegādei, tad pat iemaksājis pirmo iemaksu 1300,00 *euro* un parāda atlikums ir 5865,00 *euro*. Aizdevums iedots uz 60 mēnešiem, ikmēneša procenti nolīgti 1,292% apmērā no neatdotās summas. Saskaņā ar maksājuma grafiku, parādsaistības bija jānokārto līdz 2012.gada 14.decembrim.

Norādīja, ka Atbildētājs/pers. E/ un SIA „INSERVISS GROUP" 2007.gada 14.decembrī noslēguši galvojuma līgumu Nr.14120701Y/G1, uzņemoties atbildēt par atbildētāja parādsaistībām kā pats parādnieks.

Secināja, ka lietā nav iesniegti pierādījumi par komercķīlas līguma noslēgšanu.

No lietas materiāliem konstatēja, ka atbildētājs maksājumus veicis nepilnīgi, tāpēc 2009.gada 22.decembrī atbildētājs /pers. D/ automašīnu /TL marka/ 525 1997.gada izlaidums, ar valsts Nr. /reģistrācijas numurs/ atdevis SIA "Inserviss Group", par ko sastādīts automašīnas pieņemšanas-nodošanas akts.

Atbilstoši Komercķīlas likuma 25.panta pirmajai daļai komercķīlas ņēmējam visu to laiku, kamēr ieķīlātā lieta atrodas viņa valdījumā, jārūpējas par

to kā gādīgam saimniekam.

Tiesa konstatēja, ka ar lietā esošo SIA "INSERVISS Group" 2010.gada 6.augusta paziņojumu atbildētājam pierādīts, ka transporta līdzeklis /TL marka/ 525, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ ir pārdots par 1650 *euro*.

Nodibināja, ka lietā nav iesniegti pierādījumi par transportlīdzekļa īpašniekiem.

Pirmās instances tiesa no lietas materiāliem secināja, kanbsp;minētā automašīna no 2009.gada 22.decembra līdz 2010.gada 6.augustam skaitījusies atbildētāja uzskaitē līdz ar to secināms, ka ķīlas ņēmēja pēc tās izņemšanas no atbildētāja valdījuma 2009.gada 22.decembra, ķīlu nav realizējusi un, nepienācīgi glabājot, samazinājusi tās vērtību.

Pirmās instances tiesas ieskatā Prasītāja nav pierādījusi parāda summu, lietā nav iesniegts summas aprēķins, no kura būtu redzami veiktie maksājumi.

Pēc tiesas ieskata, prasītājai ir jāpierāda parāda summa.

Līdz ar to SIA „Inserviss Group" ir pārkāpusi Komercķīlas likuma 43.panta trešo daļu, kas nosaka, ka komercķīlas ņēmējam ieķīlātā manta jāpārdod par visaugstāko cenu, kāda ir iespējama pārdošanas laikā, nenovilcinot pārdošanu. Ja ieķīlāto mantu pārdod bez izsoles un komercķīlas devējs apstrīd noteikto cenu, komercķīlas ņēmējam ir jāpierāda cenas pamatotība.

Norādīja, ka pārkāpti arī Komercķīlas likuma 47.panta nosacījumus, ka komercķīlas ņēmējs, kas pārdod ieķīlāto mantu bez tiesas starpniecības, atbild par ieķīlātās mantas pārdošanu kā pilnvarnieks, un viņam jāatlīdzina komercķīlas devējam visi zaudējumi, ko radījusi nepietiekama rūpība.

Tukuma rajona tiesas ieskatā Prasītāja nav pierādījusi, ka SIA „Inserviss Group" ir izpildījusi Komercķīlas likuma 42.panta noteikumus, kas paredz paziņojumu par komercķīlas tiesību izlietošanu. Saskaņā ar minētā panta otro daļu paziņojumā norādāmas šādas ziņas: šā likuma 10.panta pirmās daļas 1.punktā minētās ziņas par komercķīlas devēju un komercķīlas ņēmēju; komercķīlas reģistrācijas datums un numurs; ieķīlātās mantas apraksts; prasījums, saskaņā ar kuru tiek izlietotas komercķīlas tiesības; 5) apstāklis, kas dod komercķīlas ņēmējam tiesības izlietot komercķīlas tiesības; informācija par lietām, kas jau realizētas vai tiks realizētas saskaņā ar šā likuma 39.1 pantu. Lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētājs šādu paziņojumu pēc transporta līdzekļa pārdošanas būtu saņēmis.

Pie šādiem apstākļiem tiesa nesaskatīja atbildētāja vainu apstāklī, ka summa, ko SIA „Inserviss Group" saņēma par ieķīlāto automašīnu nesedza neatdotā parāda apmēru un tāpēc prasība ir noraidāma.

Nodibināja, ka 2011.gada 8.martā SIA „INSERVISS GROUP" prasījuma tiesības, kas izriet no noslēgtā Aizdevuma līguma, cedējusi prasītājai, kas ar 2011.gada 9.decembri ir atbildētāju jaunā kreditore.

No lietai pievienotā 2011.gada 8.marta Cesijas līguma izraksta un no Cesijas līguma 6.pielikuma izraksta tiesa nevarēja secināt, kāda ir atbildētāja parāda faktiskā summa, jo pielikuma izrakstā norādīta tikai kredīta kopējā summa 6900,00 *euro*.

Norādīja, ka Prasītāja civillietai nav pievienojusi nekādus dokumentus, kas apliecinātu maksājumu saistību kārtošanu. No 2011.gada 8.marta Cesijas līguma pielikuma redzams, ka līgums cedēts pilnā 6900 *euro* apjomā.

Pirmās instances atsaucās uz Civillikuma 1.,1807.pantiem, uzskatot, ka ņemot vērā arī šīs likuma normas prasība ir noraidāma.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Apkopojot minēto, tiesa atzina celto prasību par nepierādītu un nepamatotu, līdz ar to prasību noraidīja.

Par Tukuma rajona tiesas 2015.gada 24.novembra apelācijas sūdzību iesniedza Prasītāja SIA "Gelvora", norādot, ka spriedums ir nepamatots un atceļams.

Prasītājs pārsūdz spriedumu daļā, ar kuru tiesa noraidīja Prasītāja prasību daļā par galveno parādu 3700,61 *euro*, līgumiskajiem procentiem 1420,74 *euro*, likumiskajiem procentiem par periodu no 2012.gada 15.decembra līdz 2014.gada 30.aprīlim 309,01 *euro* un līgumsodu 370,06 *euro* (tas ir, 10 % apmērā no galvenā parāda), norādot, ka valsts nodeva, iesniedzot apelācijas sūdzību, ir rēķināma no sprieduma pārsūdzētās daļas - 5800.42 EUR - un tā ir 466,76 *euro*.

Apelācijas sūdzībā uzsver, ka no lietas apstākļiem izriet, ka starp SIA "Inserviss Group" un /pers. D/ tika noslēgts arī komercķīlas līgums, uz kuru atsaucas atbildētāji, bet, kas nav pievienots lietas materiāliem. Tiesa ir konstatējusi minēto apstākli, bet nav uzdevusi pusēm iesniegt minēto komercķīlas līgumu. Prasītājs nebija cēlis prasību sakarā ar minēto komercķīlas līgumu un uz tā pamata, tādējādi to arī nebija iesniedzis. Ņemot vērā tiesas sprieduma motīvus, jo īpaši to, ka tiesa ir vērtējusi komercķīlas realizāciju, prasītājs uzskata, ka 2007.gada 14.decembra Komercķīlas līguma Nr.l4120701Y/KL (turpmāk - Komercķīlas līgums) pievienošana lietas materiāliem ir būtiska un nepieciešama. Tiesa spriedumā vērtējusi to, kādā veida SIA "Inserviss Group" realizējis komercķīlas priekšmetu - automašīnu /TL marka/ 525 1997.gada izlaiduma, nepamatoti secinot, ka komercķīlas priekšmeta realizācijas gaitā SIA "Inserviss Group" ir pārkāpis Komercķīlas likuma normas par komercķīlas realizācijas kārtību, kas bija galvenais prasības noraidīšanas pamats.

Norāda, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 430.panta ceturtajai daļai prasītājam uz lietas izskatīšanas dienu nebija pieejams Komercķīlas līgums, jo tas neveidoja prasības pamatu.

Prasītājs norāda, ka no Aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildījums tika pastiprināts ar Komercķīlas līgumu, uz kura pamata tika ieķīlāts komercķīlas priekšmets - automašīna /TL marka/ 525 1997.gada izlaiduma. Komercķīlas līguma 3.1.2.punktā noteikts, ka ķīlas ņēmējam ir tiesības izlietot ķīlas tiesības, t.sk. pārņemt automašīnu ar visiem piederumiem savā valdījumā un realizēt automašīnu bez izsoles par brīvu cenu, ja ķīlas devējs vairāk par 30 (trīsdesmit) dienām aizkavē līgumā noteikto ikmēneša maksājumu. Kā to atzīst paši atbildētāji, kopš 2009.gada jūlija nepienācīgi pildīja ar Aizdevuma uzņemtās saistības. Atbildētājs labprātīgi nodeva prasītājam valdījumā komercķīlas priekšmetu. SIA "Inserviss Group" vadoties no Komercķīlas līguma noteikumiem, pārdeva to bez izsoles par brīvu cenu, 2010.gada 5.augustā iegūstot 1589.30 *euro*. Iegūtie naudas līdzekļi tika attiecināti atbildētāju saistību segšanai un ir atspoguļoti kā saņemtais maksājums prasības summas aprēķinā, kas iesniegts kopā ar prasības pieteikumu.

Sūdzībā atsaucās uz Civillikuma 1278.,1283.,1319.pantiem., norādot, ka ķīlas tiesība ir blakus tiesība, kas ir atkarīga no galvenās saistības spēkā esamības, bet ne otrādi. Bet tiesa taisot spriedumu pieņēmusi pretējo, proti, nepamatoti secinājusi, ka SIA "Inserviss Group" ir nepienācīgi realizējis komercķīlas tiesības, nonākot pie nepareiza slēdziena, ka līdz ar to kopējais prasījums par parāda piedziņu ir noraidāms.

Prasītājs norāda, ka Aizdevuma līguma pielīgtā parāda samaksas saistība nav izbeigusies nevienā no Civillikumā noteiktajiem saistību izbeigšanās veidiem. Aizdevuma līguma izrietošās saistības nav izbeigušās nevienā no Civillikuma desmitajā nodaļā "Saistību tiesību izbeigšanās" norādītajiem saistību izbeigšanas veidiem, tajā skaitā saistības nav izpildītas, izbeigušās ar noilgumu vai kā citādi.

Norāda, ka pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā Civillikuma 1811.,1812.,1838.pantus.

Tādēļ uzskata, ka tiesa pārkāpusi ne vien pierādījumu novērtēšanas kārtību, bet arī prasījuma robežas. Prasītājs bija cēlis prasību par parāda piedziņu, pamatojoties uz Aizdevuma līgumu un nebija lūdzis tiesu vērtēt komercķīlas realizācijas kārtību, jo no komercķīlas realizācijas iegūtie naudas līdzekļi ir tikai viens no galvenās saistības izpildījuma veidiem.

Apelācijas sūdzībā norāda, ka atbildētāji nav iesnieguši un tiesa nav pieprasījusi nekādus pierādījumus, kas apliecinātu atbildētāju izteikto iebildumu pamatotību. Atbildētāji ir pauduši viedokli, ka komercķīlas priekšmetu varēja pārdot ''ne mazāk kā par 2300 *euro*'', bet nav pierādījumi, kas apliecinātu minēto apgalvojumu patiesumu. Pat, ja pieņem, ka tiesai bez attiecīgas atbildētāju pretprasības iesniegšanas bija jāvērtē iebildumus par komercķīlas pārdošanu, pierādīšanas nasta par to, ka komercķīlas priekšmets ir pārdots par pārāk zemu cenu, ir jāpierāda atbildētājiem.

Attiecībā uz atbildētāju iebildumiem par to, ka cedents SIA "Inserviss Group" komercķīlas priekšmetu it pārdevis par pārāk zemu, tā brīža tirgus apstākļiem neatbilstošu cenu, tiesai bija jāvadās no Civilprocesa likuma 93.panta pirmās daļas uzliekot par pienākumu iesniegt atbilstošus pierādījumus, kas apstiprinātu atbildētāju viedokli**.** Nekādus pierādījumus saviem apgalvojumiem atbildētāji nav iesnieguši.

Sūdzībā pamatojās uz Civillikuma 1319.,1321.pantiem, Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2013.gada 14.decembra sprieduma lietā Nr. SKC-398.

Zemāku tiesu instanču tiesu praksei līdzīgas lietas, ķīlas ņēmējam ir tiesības pārdot ķīlas priekšmetu par brīvu cenu bez izsoles, parādniekam saglabājas pienākums atlīdzināt kreditoram starp neizpildītajām saistībām un ķīlas realizācijā iegūtajiem naudas līdzekļiem, kā arī, ja ķīlas devējs apgalvo, ka ķīlas ņēmējs ķīlas priekšmetu pārdevis par pārāk zemu cenu un, ka to ir bijis iespējams pārdot par augstāku cenu, tas ir jāpierāda pašam ķīlas ņēmējam (sk., piemēram, Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 26.02.2014. spriedums lietā Nr. C30701212, Jūrmalas pilsētas tiesas 31.01.2014. spriedums lietā Nr. C17142513, Rīgas apgabaltiesas spriedums lietā Nr. *C29601711, Augstākas tiesas spriedums lietā Nr.C17083212.*

Pat, ja pieņem, ka tiesai būtu jāvērtē Atbildētāju paskaidrojumi, neesot attiecīgiem pierādījumiem par to, ka komercķīlas priekšmets pārdots pārāk lēti, prasītājs norāda, ka lietas izskatīšanas gaitā atbildētāji nebija apgalvojuši, ka komercķīlas realizācijas gaitā varētu segt visus no Aizdevuma izrietošos prasījumus pilnā apmērā, uz kā pamata tiesa hipotētiski varētu noraidīt prasību. Līdz ar to tiesai, pat prasītājam nelabvēlīgākajā gadījumā, vismaz bija jāatņem atbildētāju apgalvotā komercķīlas priekšmeta vērtība 2300 EUR no prasības summas un atlikums būtu jāpiespriež no atbildētājiem. Pretēji tam tiesa spriedumā nepamatoti secinājusi, ka *"pie šādiem apstākļiem tiesa nesaskata atbildētāja vainu apstāklī, ka summa, ko SIA 'Inserviss Group" saņēma par ieķīlāto automašīnu nesedza neatdotā parāda apmēru un tāpēc prasība ir noraidāma"*. Līdz ar to tiesas motīvi par to, ka ir pārkāpta komercķīlas realizācijas kārtība, kas ir pamats, lai noraidītu prasību, nav pamato*ts.*

Prasītājs norāda, ka no tiesas sprieduma izriet, ka tiesa lietu ir izspriedusi saskaņā ar Komercķīlas likuma normām, kas nebija spēka komercķīlas realizācijas laikā *2009.gada* augustā. Tādējādi tiesa ir pārkāpusi Civillikuma 3.pantu: *"Katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem. kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtas tiesības, "* un Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likuma 9.panta ceturto daļu *:"Normatīvajam aktam vai tā daļai nav atpakaļejoša spēka, izņemot likumā īpaši paredzētus gadījumu''.,* Komercķīlas likuma (vēsturiskā redakcija, kas bija spēkā no 2005.gada 25.maija līdz 2009.ga 31.decembrim) nemaz nesatur 39.[1] pantu, uz ko atsaucas tiesa spriedumā. Komercķīlas likums minētajā vēsturiskajā redakcijā neparedzēja komercķīlas ņēmējam (SIA "Inserviss Group") nebiia pienākuma nosūtīt atsevišķu rakstveida paziņojumu *komercķīlas* devējam (atbildētāja /pers. D/) par komercķīlas priekšmeta realizāciju, nosūtot to ierakstītā sūtījumā. Komercķīlas likuma grozījumi, ar kuriem Komercķīlas likumā tika iekļauta tiesību norma, kas uzliek pienākumu komercķīlas ņēmējam paziņot komercķīlas devējam par komercķīlas priekšmeta realizāciju, tika pieņemti tikai 2014.gada 12.jūnija likuma redakcijā, kas stājas spēkā 2015.gada 1.janvārī.

Norāda, ka tiesa, taisot spriedumu, ir nepareizi interpretējusi Civillikuma 1807.pantu, uzskatot, ka prasītājs ar savu prasību ir pasliktinājis atbildētāju stāvokli pēc cesijas, attiecīgi arī norādes uz Civillikuma 1.panta šķietamo pārkāpumu nav pamatotas. Prasītājs norada, ka procentu un līgumsoda aprēķināšana (tādējādi palielinot parāda summu) parādniekam nav uzskatāma par neatļautu parādnieka stāvokļa pasliktināšanu Civillikuma 1807.panta izpratnē.

Apelācijas sūdzībā pamatojās uz Civillikuma 1807.pantu, 1798., 1800.,1805., 1806.pantiem, kas regulē cesiju un cesionāra tiesības.

Bez tam, prasītāja ieskatā, tiesa nav pareizi novērtējusi lietā esošos pierādījumus un vienam pierādījumam piešķīrusi lielāku spēku, nekā citiem. Tiesa, taisot spriedumu pārkāpusi Civilprocesa likuma 93., 97. un 230.pantu, kas uzliek tiesai pienākumu lēmuma motīvu daļā norādīt pierādījumus, uz kuriem pamatoti tiesas secinājumi, un argumentus, ar kuriem noraidīti tie vai citi pierādījumi.

Tiesas motīvi par to, ka prasītājs lieta nebija iesniedzis parāda aprēķinu, ir noraidāmi, jo parāda aprēķins ir ietverts gan prasības pieteikumā, gan atsevišķā dokumentā kā pielikums prasības pieteikumam, kas ir iesniegts desā 2013.gada 30.augusta.

Prasītājs norāda, ka galvenā parāda un blakus prasījumu samaksas saistība ir spēkā esoša, tādēļ arī galviniekam /pers. E/ ir pienākums norēķināties kā pašam parādniekam /pers. D/ prasītāja priekšā. Līdz ar to, spriedums daļā, ar kuru tiesa noraidīja prasību pret galvinieku, arī nav pamatots.

Prasītājs papildus norāda, ka lietā nav strīda par prasījumu tiesību noilgumu. Fakts, ka noilgums nav iestājies ir pierādīts saskaņā ar Civilprocesa likuma *96.panta* piekto daļu, jo atbildētāji neapstrīdēja faktu, ka saistību tiesības nav noilgušas**.** Minētais apsvērums apelācijas sūdzībā netiek apstrīdēts, līdz ar to nav vērtējams apelācijas kartībā atbilstoši Civilprocesa likuma 426.panta pirmajai daļai.

Papildus prasītājs *izmanto* Civilprocesa likuma 418.panta otras daļas 3.punktā noteiktās tiesības, tulkojot kopsakarā ar Civilprocesa likuma *36.panta* otro daļu, un palielina likumisko procentu prasījumu par 367,63 *euro***,** kas aprēķināti par laika periodu no 2014.gada *1 maija* (pēdējais procentu pieauguma aprēķināšanas datums) līdz 2015.gada 28.decembrim (šīs apelācijas sūdzības sagatavošanas datums) (kavētas 606 dienas) un tiek rēķināti no galvenā parāda 3700.61 *euro*.

Par iesniegto apelācijas sūdzību atbildētājs /pers. D/ iesniedza paskaidrojumus, kuros norāda, ka ne prasību, ne apelācijas sūdzību neatzīst.

Norāda, ka savos paskaidrojumos tiesas lietai bija pievienojis aizdevuma apmaksas grafiku, kā arī čekus, kas apliecināja aizdevuma summas atmaksu un lielāku aizdevuma summas atmaksu 2009.gadā nekā grafikā, līdz ar to uz beidzamo maksājuma dienu, 2009.gada 19.jūnijā, kad veica maksājumu , SIA "Inserviss Group" bija samaksāti 4197,57 *euro*. Bija izveidojusies pārmaksa pēc grafika un kādu laiku maksājumus neveica, tomēr Aizdevējs 2009.gada 28. decembrī paziņojis par līguma laušanu un izņēma automašīnu realizācijai.

Norāda, ka 2010.gada 17.februārī atbildētāju vēlreiz brīdināja par aizdevuma summas atmaksu, norādot to pašu parāda summu kā 2009.gada decembrī, t.i. 5289,90 *euro*, lai gan šajā laika izņemtā automašīna jau atradās pie Aizdevēja ķīlas realizācijai.

Paskaidro, ka tikai 2010.gada 6.maijā saņēma paziņojumu, ka tiek uzsākts automašīnas realizācijas process, tātad kreditors par to klusēja 5 mēnešus, bet par šo laiku no atbildētāja tiek pieprasīta izdevumu un % samaksa , kas nav taisnīgi.

Norāda, ka pēc atbildētāja paskaidrojumu iesniegšanas, kurā pamatoja, ka ir nomaksājis lielāku aizdevuma atmaksu, nekā uzskata kreditors, Prasītājs sastādīja atsauksmi, ka apstrīd norādītos maksājumus līguma izpildei un čekus , bet nekādus pretpierādījumus uz to neiesniedza. Tiesas sēdē Prasītāja pārstāvis apgalvoja, ka dokumentu viņam nav un uzturēja cedēto parādu. Tomēr cesijas noteikumi (CL 1807.p., 1808.p.) nosaka, ka parādnieks var celt pret cesionāru arī tās ierunas, kas viņam bijušas pirms cesijas pret cedentu, ko atbildētājs darīja. Tādēļ atbilstoši Civilprocesa likuma 93.pantam ir jāuzskata, ka Prasītājs nav pierādījis, ka viņa sastādītais aprēķins būtu pareizs.

Attiecībā par komercķīlas līgumu, norāda, ka vadījies no summas, kādu bija norādījis pats Aizdevējs ,sastādot aktu par ķīlas izņemšanu, kam atbildētājs piekritis un par kādu vērtību automašīnu nodeva Kreditoram. Arī 2009., 2010. gadā, kad notika ķīlas priekšmeta izņemšana un realizācija,

bija spēkā Komercķīlas likums, kas bija jāievēro, kā pareizi norādījusi tiesa. Pārdošana par brīvu cenu nekādi nenozīmē lietas vilcināšanu un pārdošanu par nesamērīgi zemu cenu, kā to darīja Kreditors.

Uzskata, ka pamatoti būtu piemērot arī Civillikuma 1.panta un 1657.panta noteikumus, lietas apstākļus tulkojot atbildētājam par labu.

Uzsver, kanbsp; kā jau norādījis savā rakstiskajā beidzamajā paskaidrojumā, tad summa, konbsp; varētu piekrist nomaksāt Prasītājam izlīguma gadījumā, ja neievērotu realizācijas lielo ilgumu un mazo cenu, būtu 402,43 *euro*.

Taču tā kā Prasītājs nav atspēkojis atbildētāja aprēķinu un maksājumu dokumentus ar citiem pierādījumiem, tad prasību nevar apmierināt, jo pastāv šaubas par prasījuma summu uz tā pamata, ko norādījis Prasītājs.

Atsauksmi par atbildētāja iesniegtajiem paskaidrojumiem iesniedza SIA "Gelvora", norādot paskaidrojumos pausto viedokli par nepamatotu.

Norāda, ka atbildot uz atbildētāja paskaidrojumos minēto, ka aizdevumu esot apmaksājis, prasītājs norāda, ka šāds atbildētāja apgalvojums ir nepamatots. Tāpat prasītājs norāda, ka tiesas sēdes laikā, atbildētājs norādīja, ka *nenoliedz,* ka *viņam* ir nenokārotas saistības, tomēr norādīja, ka nepiekrīt prasības pieteikumā norādīto saistību apmēram.

Prasītājs norāda, ka Aizdevuma līgumā pielīgtā parāda samaksas saistība nav izbeigusies nevienā no Civillikumā noteiktajiem saistību izbeigšanās veidiem. No Aizdevuma līguma izrietošās saistības nav izbeigušās nevienā no Civillikuma desmitajā nodaļā "Saistību tiesību izbeigšanās" norādītajiem saistību izbeigšanas veidiem, tajā skaitā saistības nav izpildītas, izbeigušās ar noilgumu vai kā citādi.

Atsauksmē prasītājs nepiekrīt atbildētāja paskaidrojumos minētajam, ka aizdevējs 28.12.2009. decembrī esot paziņojis par Aizdevuma līguma laušanu. Tāpat prasītājs norāda, ka Atbildētāji nav iesnieguši tiesā pierādījumus, kas pierāda šo izteikto apgalvojumu, uzsverot, kanbsp; Aizdevuma līgums nav lauzts.

Norāda, kanbsp; no Aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildījums tika pastiprināts ar Komercķīlas līgumu, uz kura pamata tika ieķīlāts komercķīlas priekšmets - automašīna /TL marka/ 525 1997.gada izlaiduma. Komercķīlas līguma 3.1.2.punktā noteikts, ka ķīlas ņēmējam ir tiesības izlietot ķīlas tiesības, t.sk. pārņemt automašīnu ar **visiem piederumiem savā valdījumā un realizēt automašīnu <u>bez izsoles par brīvu cenu,</u>** ja ķīlas devējs vairāk par 30 (trīsdesmit) dienām aizkavē līgumā noteikto ikmēneša maksājumu. Kā to atzīst paši Atbildētāji, kopš 2009.gada jūlija nepienācīgi pildīja ar Aizdevuma uzņemtās saistības. Atbildētājs labprātīgi nodeva Prasītājam valdījuma komercķīlas priekšmetu . SIA "Inserviss Group" vadoties no Komercķīlas līguma noteikumiem, pārdeva to bez izsoles par brīvu cenu, 2009.gada 5.augustā iegūstot 1589.30 *euro*. Iegūtie naudas līdzekļi tika attiecināti Atbildētāju saistību segšanai un ir atspoguļoti ka saņemtais maksājums prasības summas aprēķinā, kas iesniegts kopā ar prasības pieteikumu.

Gadījumā, ja atbildētāju ieskatā SIA "Inserviss Group" ka pilnvarnieks bija rīkojies nolaidīgi vai pilnvarotā uzdevuma izpildē ar savu ticību ir nodalījis prasītājam kā pilnvarotājam zaudējumus, tad prasītājiem bija tiesības celt tiesā patstāvīgu prasību. Atbildētāji nav cēluši pretprasību, bet gan sniegusi iebildumus pret celto prasību, kas prasītāja ieskatā, satur arī pastāvīgus prasījumus, proti, prasījumus vērtēt komercķīlas realizācijas kārtību. Atbildētāja ieruna nevar saturēt tādus atbildētāja pastāvīgus prasījumus, kuru apmierināšanai nepietiek ar prasības noraidīšanu. (Liepājas tiesas spriedums 2014.gada 27.oktobra spriedums civillietā Nr.C20285412.

Norada, ka tajā pat laikā atbildētāji nav iesnieguši un tiesa nav pieprasījusi nekādus pierādījumus, kas apliecinātu atbildētāju izteikto iebildumu pamatotību.

Attiecībā uz Atbildētāja paskaidrojumos minēto, ka prasītājs, apstrīdot atbildētāja norādītos maksājumus saistību izpildei un čekus, nav iesniedzis nekādus pierādījumus, prasītājs paskaidro, ka Civillikuma 1838.panta pirmais un otrais teikums nosaka, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti. Prasītājs paskaidro, ka no atbildētāja iesniegto maksājumu dokumentu satura neizrietēja, ka tie būtu veikti 14.12.2007. aizdevuma līguma dokumenta identificējoša informācija (aizdevuma līguma datums, numurs u.tml.)

Zemgales apgabaltiesā 2016.gada 12.oktobrī prasītājs iesniedzis prasības pieteikuma precizējumu uz 2016. gada 18.oktobri, kurā lūdz tiesu piedzīt no /pers. D/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. E/, par labu prasītājam: parādu 4544,80 *euro*, kas sastāv no galvenā parāda 3314,60 *euro* apmērā un likumiskajiem nokavējuma procentiem par laika periodu no 2010.gada 6.augusta līdz 2016.gada 18.oktobrim 1230,20 *euro* apmērā, kas izriet no 2007.gada 14.decembra Aizdevuma līguma Nr. 14120701? un 2007.gada 14.decembra Galvojuma līguma Nr. 14120701Y/G1, tiesāšanas izdevumus; noradīt spriedumā uz prasītāja tiesībām saņemt likumiskos 6% gada no nesamaksātas parada summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

2017.gada 6.martā prasītājs iesniedza prasības pieteikuma precizējumus lūdzot piedzīt no /pers. D/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. E/, par labu prasītājam: parādu 4646,95 *euro*, kas sastāv no galvenā parāda 3314,60 *euro* apmērā un likumiskajiem nokavējuma procentiem par laika periodu no 2010.gada 6.augusta līdz 2017.gada 25.aprīlim 1332,35 *euro* apmērā, kas izriet no 2007.gada 14.decembra Aizdevuma līguma Nr. 14120701? un 2007.gada 14.decembra Galvojuma līguma Nr.14120701Y/G1; tiesāšanas izdevumus; norādīt spriedumā uz prasītāja tiesībām saņemt likumiskos 6% gada no nesamaksātās parāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei.

2018.gada 14.martā tiesā saņemti prasītāja SIA "Gelvora" prasības pieteikuma precizējumi, iesniedzot pārskatāmu parāda summas aprēķinu uz 2018.gada 28.februāri, palielinot prasības summu daļā par likumisko procentu piedziņu.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no /pers. D/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. E/ par labu SIA "Gelvora" galveno parādu 3314,60 *euro*, likumiskos procentus 1659,51 *euro*, līgumiskos procentus 54,69 *euro* un līgumsodu 3314,60 *euro* kopā 5360,26 *euro* apmērā, noteikt SIA ''Gelvora'' tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei(izsolesnbsp; noslēguma dienai) saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda summas, piedzīt no /pers. D/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. E/ par labu SIA ''Gelvora'' visus tiesāšanas izdevumus.

Apelācijas instances tiesas sēdē prasītāja pilnvarotais pārstāvis /pers. C/ prasību un apelācijas sūdzību uzturēja uz tajā norādītajiem pamatiem.

Atbildētāja/pers. D/ pilnvarotā pārstāve advokāte Ilze Skaistkalne prasību un apelācijas sūdzību neatzina, uzturēja spēkā iesniegtos rakstveida paskaidrojumus par apelācijas sūdzību.

Uz tiesas sēdi nav ieradies atbildētājs /pers. E/, par neierašanas iemesliem nav ziņojis, par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots likumā noteiktā kārtībā.

Tiesa, uzklausot lietas dalībnieku viedokli un ņemot vērā, ka atbildētājam paziņots par tiesas sēdi nosūtot tiesas pavēsti uz deklarēto dzīves vietu, nolēma lietu izskatīt bez atbildētāja klātbūtnes.

Motīvu daļa

Zemgales apgabaltiesa, izvērtējusi apelācijas sūdzības argumentus, pārbaudījusi un novērtējusi lietai pievienotos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība un apelācijas sūdzība ir pamatotas un apmierināmas.

Kā izriet no Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas apelācijas instances tiesai jāizskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā

apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.

Vadoties no minētās procesuālās tiesību normas, apelācijas instances tiesa atzīst, ka lietas izskatīšanas robežas apelācijas instances tiesā ir nosakāmas pēc uzturētā prasības pieteikuma pret atbildētājiem, pārsūdzētā sprieduma, atkarībā no apelācijas sūdzības satura.

Prasītāja apelācijas sūdzību par Tukuma rajona tiesas 2015.gada 24.novembra spriedumu pārsūdzēja daļā, ar kuru tiesa noraidīja prasītāja prasību daļā par galvenā parāda 3700.61 *euro*, līgumisko procentu 1420.74 *euro*, likumisko procentu 309.01 *euro* un līgumsoda 370.06 *euro* piedziņu.

Lēmums ar kuru tiesa aizstāja UAB ”Gelvora”, kuru pārstāv tās filiāle Latvijā, reģistrācijas Nr. 40103208983, ar prasītāju SIA ”Gelvora”, reģistrācijas Nr. 40103837691 ir stājies spēkā.

Tiesas sēdē prasītāja pilnvarotais pārstāvis uzturēja prasību daļā un lūdza tiesu apmierināt prasību daļā par galvenā parāda 3314,60 *euro*, līgumisko procentu 54,69 *euro*, likumisko procentu 1659,51 *euro* un līgumsoda 331,46 *euro* piedziņu, nosakot, ka parāds piedzenams no /pers. D/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. E/.

Civilprocesa likuma 430.panta trešajā daļā ir noteikts, ka fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Tiesas kolēģija atzīst, ka lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem, un proti.

No prasības pieteikumam pievienotā 2007.gada 14.decembrī starp SIA „Inserviss Group” un /pers. D/ noslēgtā Līguma Nr.14120701Y (lietas 10.lapa) redzams, ka minētajā datumā atbildētājs ir saņēmis finansiālu palīdzību 6900,00 *euro* iegādei, tad pat iemaksājis pirmo iemaksu 1300,00 *euro* un parāda atlikums ir 5865,00 *euro*. Aizdevums iedots uz 60 mēnešiem, ikmēneša procenti noīgti 1,292% apmērā no neatdotās summas. Saskaņā ar maksājuma grafiku (lietas 11.lapa), parādsaistības bija jānokārto līdz 2012.gada 14.decembrim.

Atbildētājs/pers. E/ un SIA „INSERVISS GROUP” 2007.gada 14.decembrī noslēguši galvojuma līgumu Nr.14120701Y/G1, uzņemoties atbildēt par atbildētāja parādsaistībām kā pats parādnieks (lietas 12.lapa).

Pirmās instances tiesa konstatēja, ka lietā nav iesniegti pierādījumi par komercķīlas līguma noslēgšanu, bet neizskaidroja procesuālo darbību izdarīšanas vai neizdarīšanas sekas, tai skaitā, ka jāpierāda prasījumā izteiktie apgalvojumi, tai skaitā jāiesniedz pierādījumus par komercķīlas līguma noslēgšanas apstākļiem un līguma saturu. Pamatojoties uz pirmās instances tiesas norādēm spriedumā, prasītājs komercķīlas līgumu iesniedza kopā ar apelācijas sūdzību, kas ir pievienots lietas materiāliem (lietas 172.-173.lapa). Tādējādi lietā nav strīda par to, ka 2007.gada 14.decembrī ir ticis noslēgts Komercķīlas līgums, no kura izriet, ka atbildētājs /pers. D/ ir ieķīlājis transportlīdzekli /TL marka/ 525 ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/.

No lietas materiāliem izriet, ka atbildētājs maksājumus veicis nepilnīgi, tāpēc 2009.gada 22.decembrī atbildētājs /pers. D/ automašīnu /TL marka/ 525 1997.gada izlaidums, ar valsts Nr. /reģistrācijas numurs/ atdevis SIA “Inserviss Group”, par ko sastādīts automašīnas pie ņemšanas-nodošanas akts (lietas 42.lapa).

2011.gada 8.martā SIA „INSERVISS GROUP” prasījuma tiesības, kas izriet no noslēgtā Aizdevuma līguma, cedējusi prasītājai, kas ar 2011.gada 9.decembri ir atbildētāju jaunā kreditore (lietas 15.-30.lapas).

Lietā nav strīda par to, ka prasītājs ir atkāpies no līguma 2010.gada 17.februārī, ko paredzēja pušu starpā noslēgtie tiesiskie darījumi un nav pretrunā ar patērētāju tiesībām un pienākumiem. Minētais norāda uz to, ka atbildētāju darbību rezultātā, proti, savu uzņemto saistību nepildīšana bija par pamatu komercķīlas izņemšanai un atkāpšanai pirms termiņa no pušu saistībām, pieprasot atmaksāt atlikušo parādu. Lietā nav strīda par to, ka pamatsummas apmērs uz 2010.gada 17.februāri bija 4551,10 *euro* apmērā. Fakts, ka atbildētāji ir veikuši maksājumus prasītājām nepierāda, ka pamatsummas apmērs būtu citādāks. Pamatsummas apmēru pierāda, gan paša atbildētāja iesniegtais brīdinājums no 2010.gada 17.februāra par to, ka pamatsummas parāda apmērs ir 4551,10 *euro (*lietas 44.lapa) un līdz pat 2013.gada 1.oktobrīm, kad atbildētājs /pers. D/ iesniedza paskaidrojumus tiesā, iebildumi netika izteikti.

Ar lietā esošo SIA “INSERVISS Credit” 2010.gada 6.augusta paziņojumu atbildētājam pierādīts, ka transporta līdzeklis /TL marka/ 525, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ ir pārdots par 1650 EUR (lietas 46.lapa).

Lietā faktiski pastāv strīds par to vai komercķīlas realizācija vairāk kā septiņus mēnešus pēc tās pārņemšanas ir pietiekams pamats prasības noraidīšanai vai nē.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma.

Tiesas kolēģija atzīst, ka starp prasītāju un atbildētājiem noslēgtais Aizdevuma līgums atbilst Civillikuma prasībām, neviena no darījuma pusēm tos nav apstrīdējusi un līdz ar to tie ir saistoši līgumslēdzējiem. Tā pat ir spēkā galvojuma un komercķīlas līgumi. Tiesu kolēģija atzīst, ka minēto darījumu noslēgšanas apstākļos un noteikumos nav saskatāms atbildētāju kā patērētāju tiesību pārkāpums, kas būtu par pamatu atzīt par spēkā neesošus kādus līguma noteikumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1811.pantu katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i. nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu.

Civillikuma 1812.pants nosaka, ka saistības izpildījums ir spēkā tikai tad, ja to izdarījusi un saņēmuši īstā persona īstā vietā, īstā laikā un pienācīgā kārtā. Savukārt Civillikuma 1838.panta pirmais un otrais teikums nosaka, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti. Kreditoram nav jāpierāda, ka parādnieks nav veicis samaksu, jo nav iespējams pierādīt faktu, kas nav noticis. Kā redzams, likumdevējs to ir ņēmis vērā, nosakot, ka samaksa ir jāpierāda tam, kas to apgalvo (Civillikuma 1838.pants).

Civillikuma 1934.pants nosaka, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Juridiskajā literatūrā izteikts viedoklis, ka aizdevuma līgums ir reāllīgums, kura noslēgšanas obligāta sastāvdaļa ir naudas nodošana (Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga: Mans Īpašums, 2000, 382.lpp.).

Konkrētajā gadījumā nav strīda par to, ka saistības nav pildītas un prasītājs ir atkāpies no līguma pirms termiņa, bet minētais neatbrīvo atbildētājus no pienākuma veikt samaksu. Judikatūrā ir atzīts, ka atkāpjoties no līguma pirms termiņa prasītājs zaudē tiesības prasīt līgumiskos procentus un līgumsodu, bet ir tiesīgs aprēķināt likumiskos procentus.

Pirmās instances tiesa spriedumā norādījusi, ka prasītāja ir pārkāpusi Komercķīlas likuma 43.panta trešo daļas, 47.panta nosacījumus, kur teikts, ka ieķīlātā manta jāpārdod par visaugstāko cenu, ko arī atbildētāji uzsvēruši savos paskaidrojumos.

Norādāms, ka tajā pat laikā atbildētāji nav iesnieguši un tiesa nav pieprasījusi nekādus pierādījumus, kas apliecinātu pamatojumu, ka ķīlu varēja pārdot par augstāku cenu. Pat, janbsp; pieņem ka pirmās instances tiesai bez attiecīgas atbildētāju pretprasības iesniegšanas, kas kolēģijas ieskatā būtu bijis lietderīgi, bija jāvērtē iebildumus par komercķīlas pārdošanu, pierādīšanas nasta par to, ka komercķīlas priekšmets ir pārdots par pārāk zemu cenu, ir atbildētājiem. Līdz ar to pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu par pierādījumu iesniegšanu, kas apstiprinātu atbildētāju viedokli.

Ar lietā esošo SIA "INSERVISS Credit" 2010.gada 6.augusta paziņojumu atbildētājam pierādīts, ka transporta līdzeklis /TL marka/ 525, valsts reģistrācijas Nr./reģistrācijas numurs/ ir pārdots par 1650 EUR (lietas 46.lapa).

Tiesai ir pamats atzīt, ka prasītājs ir rīkojies saskaņā ar Komercķīlas likuma 43.panta trešās daļas noteikto un pierādījis cenas pamatotību saskaņā ar sertificētu vērtējumu, ko veica SIA ''ObjektsLV'', juridiskinbsp; atbildētājs cenu nav apstrīdējis un tiesiski pamatotus iebildumus, proti, pierādījumus, ka automašīnas vērtība bija lielāka, nav iesniedzis.

Apelācijas instances tiesa pievienojās sūdzības iesniedzēja viedoklim, ka pirmās instances tiesa spriedumā vērtējot to, kādā veida SIA "Inserviss Group" realizējis komercķīlas priekšmetu - automašīnu /TL marka/ 525 1997.gada izlaiduma, nepamatoti ir secinājusi, ka komercķīlas priekšmeta realizācijas gaitā SIA "Inserviss Group" ir pārkāpis Komercķīlas likuma normas par komercķīlas realizācijas kārtību, kas bija galvenais prasības noraidīšanas pamats.

Tiesības pārdot ieķīlāto automašīnu prasītājam noteiktas ar Komercķīlas likuma 43.pantu un Komercķīlas līguma 3.1.2.punktu, kas paredz, ka ķīlas ņēmējam ir tiesības pirms termiņa izmantot ķīlas tiesības, tas ir, bez Ķīlas līguma 2.6.punktā minētā aizkavējuma pārņemt automašīnu ar visiem piederumiem savā valdījumā un realizēt automašīnu bez izsoles par brīvo cenu.

Līgumā noteiktais atbilst Civillikuma 1319.pantam, ka ķīlas ņēmējs, kuru parādnieks nav noteiktajā laikā apmierinājis, var meklēt sev apmierinājumu no ieķīlātās lietas un šajā nolūkā spert visus vajadzīgos soļus tās pārdošanai.

Komercķīlas likuma 43.panta pirmajā daļā noteiktas komercķīlas turētāja tiesības pārdot ieķīlāto mantu bez tiesas starpniecības, bet panta trešajā daļā noteikts, ka komercķīlas ņēmējam ieķīlātā manta jāpārdod par visaugstāko cenu, kāda ir iespējama pārdošanas laikā un nenovilcina pārdošanu. Ja ieķīlāto mantu pārdod bez izsoles un komercķīlas devējs apstrīd noteikto cenu, komercķīlas ņēmējam ir jāpierāda cenas pamatotība. Cenas apstrīdēšana neaptur ieķīlātās mantas pārdošanu.

Kā to atzina paši atbildētāji, tad viņi kopš 2009.gada jūlija nepienācīgi pildīja ar Aizdevumu uzņemtās saistības, līdz ar to labprātīgi nodeva prasītājam valdījumā komercķīlas priekšmetu. SIA "Inserviss Group" vadoties no Komercķīlas līguma noteikumiem, pārdeva to bez izsoles par brīvu cenu 2010. gada 5.augustā, iegūstot 1589,30 *euro*, iegūtie līdzekļi tika attiecināti atbildētāju saistību segšanai un ir atspoguļoti kā saņemtais maksājums prasības summas aprēķinā, kas iesniegts kopā ar prasības pieteikumu.

Komercķīlas likuma 36.panta pirmā daļa nosaka - ja ar komercķīlu nodrošinātais prasījums netiek iepildīts noteiktajā termiņā, turklāt prasījuma izpilde sadalīta vairākos termiņos, komercķīlas ņēmējam, kad nokavēts kāds no šiem termiņiem, ir tiesības pārņemt ieķīlāto mantu savā valdījumā (ja vien ieķīlātā manta jau iepriekš nebija viņa valdījumā) un pārdot to. Turklāt, šī likuma 38.panta pirmā daļa nosaka, ka Komercķīlas ņēmējs var pārdot ieķīlāto mantu bez izsoles, ja komercķīlas devējs šādu tiesību viņam ir piešķīris un šī tiesība ir reģistrēta komercķīlu reģistrā. Šādu tiesību var atsaukt, tikai komercķīlas devējam un komercķīlas ņēmējam savstarpēji vienojoties.

Apelācijas instances tiesa pievienojās prasītāja izteiktajam viedoklim sūdzībānbsp; un Augstākas tiesas izteiktajai atziņai lietā Nr.C17083212, ka vērtējot komercķīlas līguma noteikumu atbilstību patērētāju tiesību normām, Komercķīlas līguma noteikumi, kas komercķīlas ņēmējam dod tiesības pārdot komercķīlas priekšmetu bez izsoles, par brīvu cenu, vēl jo vairāk pie apstākļiem, ka komercķīlas devējs labprātīgi ir nodevis komercķīlas ņēmējam komercķīlas priekšmetu atsavināšanai, līdzīgi kā tas ir izskatāmajā lietā, nav neatbilstoši patērētāju tiesību aizsardzības likuma normām. Atbildētāju rīcība, nododot komercķīlu prasītājam pēc tās pieprasījuma, sakarā ar saistību neizpildi, liecina, ka atbildētājs ir sapratis un atzinis sev par saistošiem Aizdevuma un Komercķīlas līgumu noteikums.

Līdz ar to, lai izšķirtu konkrēto strīdu par pieprasītā parāda piedziņu kā tas ir pareizi norādīts apelācija sūdzībā, tiesai bija jāvērtē parāda atlikums, jo parāda apmērs, varēja izmainīties, realizējot ieķīlāto lietu. Ja pirmās instances tiesas ieskatā prasītāja nebija iesniegusi parāda summas aprēķinu, dokumentus, kas apliecinātu maksājumu saistību kārtošanu, tiesai saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta ceturto daļu bija jāpaziņo pusēm par pierādījumu nepietiekamību, norādot prasītājai uz pienākumu pamatot parāda apmēru sakarā ar ķīlas priekšmeta realizāciju, jo ķīlas ņēmējam ir tiesība prasīt no parādnieka parāda atlikumu pēc ieķīlātās lietas pārdošanas (Civillikuma 1330.pants), bet atbildētājam uz pienākumu pamatot ar pierādījumiem parāda samaksas faktu.

Pirmās instances tiesas atzinums spriedumā "pie šādiem apstākļiem tiesa nesaskata atbildētāja vainu apstāklī, ka summa, ko SIA "Inserviss Group'' saņēma par ieķīlāto automašīnu nesedza parāda apmēru un tāpēc prasība ir noraidāma'' kolēģijas ieskatā ir pilnīgi nepamatots.

Tāpat apelācijas instances tiesa pievienojās sūdzības iesniedzēja viedoklim, ka pirmās instances tiesa lietu ir izspriedusi saskaņā ar Komercķīlas likuma normām, kas nebija spēkā komercķīlas realizācija slaikā 2009.gada augustā. Prasītājam nebija pienākuma nosūtīt atsevišķu rakstveida paziņojumu komercķīlas devējam par ķīlas priekšmeta realizāciju, nosūtot to ierakstītā sūtījumā, šāda norma tika pieņemta tikai 2014.gada 12.jūnijā. Neskatoties uz minēto prasītājs informēja atbildētāju /pers. D/ par komercķīlas realizācijas faktu (lietas 46.lapa), bet atbildētāji iebildumus par šo faktu, kā arī nesamērīgi mazo cenu un ilgo termiņu prasītājam neizteica.

Svarīgu uzsvērt, ka pieņemot lēmumu par komercķīlas izlietošanu Latvijas Republikas valsts notārs vadoties no Komercķīlas likuma normām, ir izvērtējis komercķīlas ņēmēja (SIA"Inserviss Group") iesniegtos dokumentus un taisījis atbilstošu lēmumu par komercķīlas realizāciju. Savukārt pašreizējas kreditors SIA "Gelvora" jau pēc cesijas ir to ņēmis vērā un paļāvies uz Komercķīlu reģistrā izdarītajiem publiskajiem ierakstiem un par to, ka SIA ''Inserviss Group'' veiktās darbības komercķīlas realizācijai atbilda normatīvo aktu prasībām.

Civillietu tiesas kolēģija norāda, ka tiesa, taisot spriedumu, ir nepareizi interpretējusi Civillikuma 1807.pantu, uzskatot, ka prasītājs ar savu prasību ir pasliktinājis atbildētāju stāvokli pēc cesijas, attiecīgi arī norādes uz Civillikuma 1.panta šķietamo pārkāpumu nav pamatotas. Procentu un līgumsoda aprēķināšana (tādējādi palielinot parāda summu) parādniekam nav uzskatāma par neatļautu parādnieka stāvokļa pasliktināšanu Civillikuma 1807.panta izpratnē. Tādā veidā nepareizi interpretējot Civillikuma 1807. pantu, par parādnieka stāvokļa pasliktināšanos var atzīt jebkurus apstākļus, kas pēc būtības pasliktina parādnieka stāvokli, tajā skaitā, ja cesionārs veic aktīvas darbības parāda atgūšanai, nekā to ir darījis cedents, bet, kas pēc būtības ir taisnīga un tiesībām atbilstoša prasījuma tiesību realizācija. Nepareizs ir arī pārsūdzētajā spriedumā norādītais arguments, ka līgums tika cedēts pilnā 6900 *euro* apmērā, jo līgums netiek cedēts pilnā vai nepilnā apmērā, bet gan tiek cedēti no līguma izrietošie prasījumi (Civillikuma 1798.pants).

Līdz ar to, lai noraidītu prasījumu par parāda piedziņu, jāpastāv tādam atbilstoši izvērtētam pierādījumu kopumam, kas apliecinātu, ka nepastāv aizdevuma līgumā pielīgtie vai arī Civillikumā paredzētie priekšnosacījumi parāda piedziņai, t.sk., ka prasītāja iesniegtie pierādījumi tiesai rada nešaubīgu *(pietiekošu)* pārliecību par tā fakta neesamību, kura apliecināšanai prasītājs tos iesniedzis *(ievērojot, ka pierādījumu pietiekamību nosaka nevis to skaits, forma, saturs vai citas pazīmes, bet gan tiesas pārliecība, kas pamatojas uz objektīvu pierādījumu izvērtēšanu, noskaidrojot to objektīvo vērtību un cenšoties noskaidrot patiesos faktiskos apstākļus, kam gala rezultātā jānoved pie patiesības (sk. sal. Bukovskis V. Civilprocesa mācības grāmata. Rīga: Autora izdevums, 1933, 332.-333.lpp.).*

Pamatots ir arī apelācijas sūdzības iesniedzējas viedoklis, ka apelācijas instances tiesa, pieļaudama iepriekšminētos pārkāpumus, taisīja lietā Civilprocesa likuma 193.panta piektās daļas prasībām neatbilstošu un nepamatotu spriedumu.

Tā rezultātā, ka tiesa nenorādīja pusēm uz pierādījumu nepietiekamību, pakārtoti tiesa nenodibināja un neizvērtēja apstākļus, kuriem ir būtiska nozīme nesamaksātā parāda apmēra konstatēšanai un tādējādi arī lietas pareizai izspriešanai. Šādos apstākļos pārbaudāmo spriedumu nevar uzskatīt par likumīgu un pamatotu.

Civillietu tiesas kolēģijai ir pamats atzīt, ka pirmās instances tiesa prasību noraidījusi, neizvērtējot lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, tomēr prasītāja apelācijas sūdzībā norādītie argumenti guvuši apstiprinājumu un kalpo par pamatu prasību apmierināt pilnā apjomā.

Turklāt, lietā ir iesniegts ziņojums par komercķīlas tirgus vērtību, kas pamato konkrētā transportlīdzekļa tehnisko stāvokli un vērtību (lietas 237-242.lapa).

Atbildētājs/pers. E/ un SIA „INSERVISS GROUP" 2007.gada 14.decembrī noslēguši galvojuma līgumu Nr.14120701Y/G1, uzņemoties atbildēt par atbildētāja parādsaistībām kā pats parādnieks (lietas 12.lapa).

Tiesas kolēģija atzīst, ka starp pusēm noslēgtais Galvojuma līgums atbilst Civillikuma prasībām, neviena no darījuma pusēm to nav apstrīdējusi un līdz ar to tā ir saistoša līgumslēdzējiem. Saskaņā ar Galvojumu atbildētājs /pers. E/ uzņēmās saistības saskaņā ar Civillikuma normām atbildēt pilnā apmērā kā pats parādnieks Prasītāja priekšā ar visu savu īpašumu un naudas līdzekļiem par zaudējumiem, kuri var rasties Prasītājam sakarā ar atbildētāja /pers. D/ līgumsaistību, kas izriet no Aizdevuma līguma, neizpildi.

Saskaņā ar Civillikuma 1698.pantu galvinieks atbild nevien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem. Ar blakus prasījumiem Civillikuma 1698.panta izpratnē ir saprotami gan procenti, gan līgumsods, gan arī zaudējumi un izdevumi.

Civillikuma 1702.pants nosaka, ka, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to papriekš pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli, taču šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies un par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Apelācijas instance atzīst par apmierinātu SIA "Gelvora" prasību par parāda piedziņu, piedzenot no /pers. D/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. E/ galveno parādu 3314,60 *euro* apmērā. No parāda aprēķina (lietas 249.lapa) izriet, ka prasītājs no pamatparāda atlikuma uz atkāpšanās no līguma brīža ir atskaitījis ieņēmumus no komercķīlas atsavināšanas, tādejādi samazinot pamatparāda daļu un līgumisko procentu daļu.

Saskaņā ar Līguma 1.,2.2. un 2.3.punktu /pers. D/ ir pienākums maksāt un prasītājam ir tiesības prasīt no Atbildētājiem ikmēneša procentus no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas līdz prasītāja atkāpšanai no līguma. Lietā ir nodibināts, ka uz atkāpšanās dienu līgumisko procentu parāds ir bijis 352,80 *euro*, kas ir segts no komercķīlas realizācijas. Minētais norāda uz to, ka prasītājs ir nonācis pretrunā ar saviem aprēķiniem unnbsp; nepamatoti ir pieprasījis procentus par visu mēnesi, tādejādi prasītāja prasība daļā par līgumisko procentu 54,69 *euro* piedziņu ir noraidāma.

Kā atzinusi Satversmes tiesa 2002.gada 26.novembra spriedumā lietā Nr.2002- 09- 01, Satversmes 92.pantā ietvertās tiesības uz taisnīgu tiesu ir saistītas ar tiesiskas valsts principu, kura sastāvdaļa ir tiesiskā stabilitāte. Tiesiskās stabilitātes nodrošināšanai kalpo arī konkrētu procesuālo darbību veikšanai noteiktie termiņi, kuru mērķis ir nodrošināt lietas atrisināšanu saprātīgā laika posmā un nodrošināt otras puses paļāvību, ka konflikta risinājums vēlāk netiks pārskatīts (*sk. secinājumu daļas 1.punktu*).

Tiesiskās noteiktības princips, kurš ir viens no tiesiskas valsts pamataspektiem prasa, lai visiem prāvniekiem būtu efektīva tiesiskā aizsardzība, kas veicinātu viņu civiltiesību aizstāvēšanu (*sk. ECT 1999.gada 28.oktobra sprieduma lietā Brumarescu V.Romania, 45.paragrāfu*).

Kā norādījis profesors V.Bukovskis, „jautājumā par pa tiesības noskaidrošanu tiesa nekādā ziņā nav vienaldzīga skatītāja, kas pasīvi uztver to, ko puses ceļ tai priekšā, un pie tam tādā apgaismojumā, kādu piešķir apstākļiem viena vai otra puse" *(sk. Bukovskis V. Civilprocesa mācības grāmata. – Rīga: Autora izdevums, 1933, 332.lpp.)*.

Saskaņā ar Līguma 5.1.punktu /pers. D/ ir pienākums maksāt un prasītājam ir tiesības prasīt no atbildētājiem līgumsodu 0,5 % dienā no kavētās summas par katru nokavējuma dienu. Prasītājs savos grozījumos norāda, ka saskaņā ar Civillikuma 1716.panta trešo daļu aprobežo līgumsoda pieaugumu 10% apmērā no galvenā parāda un atbildētājiem pieprasa nesamaksāto līgumsodu 331,46 *euro apmērā.*

Civillietu tiesu kolēģija atrod, ka no pirmstiesas brīdinājuma izriet, ka prasītājs atkāpjoties no līguma pirms termiņa ir aprēķinājis visas atbildētāja parādsaistības un to apmēru un norādīja, ka līgumsods par termiņa kavējumu ir 386,- *euro*, savukārt, prasītājs veicot pārrēķinu parāda aprēķinā norāda, ka līgumsods uz 2010.gada 17.februāri sastāda 194,94 *euro*, tādejādi, Civillietu tiesu kolēģija uzskata, ka nav pamata prasītājam prasīt līgumsodu 331,46 *euro* apmērā, bet tikai 194,94 *euro* apmērā, tādejādi prasība šajā daļā ir apmierināma daļēji.

Lietā ir nodibināts, ka atbildētāji nav veikuši nekādus maksājumus saistību izpildei, kas ir par pamatu likumisko procentu piedziņai 1659,51 *euro* apmērā par laika posmu no 2010.gada 18.februāra līdz 2018.gada 28.februārim.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu un Civilprocesa likuma 195.pantu pēc prasītāja lūguma, ir pamats noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no piespriestā, bet vēl nepiedzītā, pamatparāda 3314,60 *euro* un visu piedzīto summu ieskaitīt prasītāja norādītā kredītiestādes kontā.

Apmierinot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, Civillikuma 1698., 1699.pantu no atbildētājiem piedzenami prasītāja samaksātie tiesas izdevumi – valsts nodeva par prasības pieteikuma un apelācijas sūdzības iesniegšanu proporcionāli apmierinātajai daļai 882,80 *euro* apmērā, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,83 *euro* apmērā, kopā 890,63 *euro* apmērā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam, no atbildētājiem par labu valstijnbsp; piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu pirmās instances tiesā 10,11 *euro* un apelācijas instances tiesā 11,38 *euro* apmērā, kopā 21,49 *euro.*

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumus pusēm nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei no tā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā augstākminēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 5.pantu, 41.panta pirmo daļu, 42., 93., 97., 192., 193., 195. pantu, 432.-434.pantu Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda

SIA ''Gelvora'' prasību pret /pers. D/ un /pers. E/ par parāda piedziņu **apmierināt daļēji.**

Piedzīt no /pers. D/, personas /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu SIA "Gelvora", reģistrācijas Nr.40103837691, galveno parādu **3314,60** *euro* (trīs tūkstoši trīs simti četrpadsmit *euro* 60 centi), likumiskos procentus **1659,51** *euro* (viens tūkstotis seši simti piecdesmit deviņi *euro* 51 centi), līgumsodu **194,94** *euro* (viens simts deviņdesmit četri *euro* 94 centi), tiesas izdevumus **890,63** *euro* (astoņi simti deviņdesmit *euro* 63 centi).

Noteikt prasītājai SIA "Gelvora" reģistrācijas Nr. 40103837691, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos 6 (sešus) procentus gadā no parāda pamatsummas.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **10,74** *euro* (desmit *euro* 74 centi).

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus **10,74** *euro*(desmit *euro* 74 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami, norādot saņēmēju: Tiesu administrācija NMR 90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV51TREL2190458019000, maksājuma mērķī jānorāda ieņēmumu ekonomiskās klasifikācijas kods – 21499, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C37091113. Veiktā maksājuma ap liecinošs dokuments nekavējoties iesniedzams Zemgales apgabaltiesas tiesas kancelejā.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Zemgales apgabaltiesā, Jelgavā.

Sprieduma pieejams tiesas kancelejā sākot no 2018.gada 3.jūlija.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs A. Sniedzītis
Tiesneses A.Misiuna
D.Baltā